స్కెచ్

ఆగిపోయిన చదువు

పులిపాక రాజేశ్వరి

గడియారం ముల్లు తొమ్మిది మీదకు జరిగింది క్రొత్తవు స్తకాలు పట్టుకుని బయలుదేరాను. ఆరోజే కాలేజి జీవితంలో తొలి అడుగు వేస్తున్నరోజు. నిర్మలకూడా రెడీగా ఉంది. ఇద్దరంలిసి బయల్దేరాము ఉషారుగావున్నా రెండు కుగా ఉంది. గడ్డకాలం ఒళ్లు తెలియకుండా నడుస్తున్నాము నిర్మల బ్లాక్ మేట్. అదీకాక నా అతిముఖ్యస్నేహితురాలు.

"అంతా కొత్తగా ఉటుందికదే?" నిర్మల అడిగింది.

చిన్నగా నవ్వాను నేను "అవును క్రొత్తగానే ఉంటుంది మన వాగుడు కాస్త క్లాస్యాలి"అన్నాను.

కాలేజికి వస్తున్న ఒక్కొక్క అమ్మాయిని చూస్తూ ఆశ్చర్యపోతున్నానేను ఒక అలంకరణా? ఒక లోకమా? రకరకాల ఫాషన్లు. లిప్‌స్టిక్ చిరునవ్వులు కొండుఇడల విమరులు, పెర్లిన్ చీరెల రెపరెపలు కాటుకకన్నులవాల్చూపులు. సన్నని నడుముల మెలికలు 'ఓహ్ ఒక టేమిటీ' క్రొత్తగా వి.యు.సి.కి వచ్చిన అమ్మాయిలందరూ కొరుకుగా మంచున్నారు అలవాటయినవారంతా తమ తమ క్లాస్‌రూంలలోకి వెళ్ళిపోతున్నారు మితిలేని ఆనందంలో ఒళ్ళు నొక్కళ్లు మొహం చేటంత చేసుకుని పలకరించుకుంటున్నారు. బెల్ అయింది ప్రొఫెసరు బయలుదేరారు అందరూ ప్రేయర్ అయిపోయింది. ఎవరో ఒక చుట్టుకుదురు మహాశిల్పి వీరో కావేవు చెప్పింది. అవిడ కీచుగొంతుక ఏ శబ్దాలను వల్లిస్తుందో అర్థంకాలేదు నాకూ నిర్మలకి. అందరం క్లాసులకి బయలుదేరాము పీరియడ్స్ గడిచిపోతున్నాయి. ఒక్కొక్క లెక్చరర్ వస్తున్నారు. ఏదో చెబుతున్నారు.వింటున్నట్లే ఉన్నాను. ఒక్కొక్కమ్మాయిని పరిశీలిస్తున్నాను. లాస్ట్ పిరియడ్ ఫ్రీ అందరినీ ప్రండ్ షిప్ చేసుకుంటున్నాను. అందరూ ఒకసారి మాట్లాడారు. క్లాస్ మేట్సూ మా టీచరూ అందరూ వచ్చేశారు. ఉపాదూరా ఆడుకుంటున్నాము. అది కాలేజియో లేక మ్యాంలో తెలియటం లేదు.

ఉలిక్కిపడి లేచికూర్చున్నాను. నన్ను తెల్లాయి లేపుతోంది ఇదంతా కలఅన్న మాట ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాను అబ్బ ఎంత బావుందికల మళ్ళీఈజన్మలో నిజంగా కాలేజికి వెళ్తానా? కాదతో నిండిపోయింది మనస్సు.

"అక్కయ్యా కేమిటే చక్కగా పడుకుని గంటలదాకా పడుకున్నా ఎవరూ ఏమనరు. రాత్రి కొంచెంసేపు చదువుకోవచ్చు. దానికి చదువులేదుగా" తమ్ముడు అంటున్నాడు.

దీర్ఘంగా నిశ్వసించాను నేను "అవును ఇక నిద్రపాక ఏముంది ఎప్పుడూ నిద్రపోవచ్చు ఇక జీవితానికి నిలువేముంది జీవితంలో తీయని కల పోయిన బాట విద్యార్థి జీవితము అయిపోయిందిగా ఇక ఒకటే ఒంటెద్దుబండి జీవితము. నిశ్సారమయిన దారి. చదువుకోవాలన్న దిగులు లేదు పరీక్షలన్న భయం లేదు హోంవర్క్ చేయలేదని బాధ లేదు అబా ఒకటే నిద్ర తిండి. అంతేగా" అలోచిస్తున్న కొద్దీ బాధగా ఉంది లేచికూర్చున్నాను. అప్పుడే 7 గంటలు అయింది.

కిటికీలోంచి చూశాను. నిర్మల వాళ్ళ ఇంటి గుమ్మం ముందు నిలబడి ఉంది లేలేత కిరణాలు నిర్మల సుందర ఫాలతలంపైమృదువుగాతాకుతున్నాయి నిర్మల ముఖం అనిర్వచనీయమైన ఆనందంలో వెలిగిపోతోంది నిర్మల సన్నని శరీరం మెరుస్తోంది. వాపైపు చూసుకున్నాను నేను. అద్దంలోని కురుచైన నా ప్రతిబింబం చిన్నగా నవ్వింది ఈ మధ్య సంఘటన గుర్తుకు వచ్చింది నాకు.

ఆరోజు కాళ్లానుమేటు లతవచ్చింది. నిర్మల నేమా లతా కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నాము.

"ఏమే విజ్జీ నీ చదువు సంగతి ఏమయింది " అని ప్రశ్నించింది లత

ఒక్కమాటు మొఖం ఉదాసీనంగా మారిపోయింది.

"ఏమైంది ఫుల్ స్టాప్ పెట్టేశాను" పాధ్యమయినంత నవ్వుతూ అన్నాను.

"ఏమిటో లేపే మాలాంటి మొద్దులకి చదవనో అని మొత్తుకుంటే చదవమని పోరు పెడ్తారు. నువ్వు చదువుకానంటే నీకు చదివే అవకాశాలు లేవు" లత అంది మళ్ళీ.

నేను మాట్లాడకుండా ఊరుకుకున్నాను. నిర్మల మరో వైపు తిప్పి ది సంతాపణను

'ఎన్ని పూట్లఅన్నంతింటున్నా వే"లత ప్రశ్నించింది

'నువ్వు ఎన్నిపూట్ల తింటున్నావేమిటి? అసలే కంట్రోలుగా ఉంది" అన్నాను.

"పరీక్షల తరువాత నేను రెండు పొన్లే తినటం. నువ్వు మూడ పూట్ల మెక్కుతున్నావటగా" లత హేళనం చేసింది

"రోజూ మా అమ్మతో గొడవగా వుండే కాలేజిలో అదరూ సన్నగా బాలాకుగా ముట్టుకుంటే జారిపోయేలా ఉంటే మరం రోడ్డు రోలర్‌లా నడుస్తున్నా మో దొరుకుతున్నామో తెలియకుండా నడుస్తుంటే ఎట్లాగే రోజూ లోపలదర్గర మా అమ్మతోకుస్తీ చేసి మరీ తగ్గించి తింటున్నాను" నిర్మల సమాధానమిచ్చింది.

"విజ్జికి అంతా పోయి నిర్మలా! హాస్టల్‌లో ఉంటే రాలీ రాలకుండా రుచీ పచీ లేకుండా వెధవతిండిపెడ్తారు. అప్పటికి విజ్జి మనిద్దరికన్నా డబలేయిపోయింది ఇహా ఆచదువు లేదుగా ఊరికినే కూర్చుని ప్రిం గుతుంటే ఒకచిన్నపైఅ రబ్బర్ బంతిలా తయారవుతుంది" గట్టిగా నవ్వుతూఅంది లత.

చివుక్కుమంది నామనసు. నిజమే తగిన పరిశ్రమ లేకపోతే ఒళ్లుబరువెక్కుతుంది. అది అన్నట్లు వాళ్లు ఎండుటాకులల్లె గాలికి ఎగిరిపోయేటట్లు ఉంటే నేను పర్వతంలా ఊరిపోతాను.

"ఏమే అప్పుడే మొఖం మాడిపోయిందేం? ఈమధ్య విజ్జికి ఏదిఅన్నా కోపం వస్తోంది." లత సంజాయిషీ యిస్తున్నట్టుగా అంది

ఇదివరకు ఎంతసరదాగా ఉండేదాన్ని. క్లాసులో అందర్నీ పలకరిస్తూ చలాకీగా ఉండేదాన్ని. ఇప్పుడు వాళ్ళేదైనామాటలుఅంటే మొఖం మాడ్చుకుంటున్నాను. అనవసరంగా బాధపడ్తున్నాను. బలవంతంగా చిరునవ్వు తెచ్చుకున్నాను మొఖంమీదికి.

ప్రతిదీఅంతే అన్నీ అడ్డదారులలో ఆలోచించడం ఎక్కువయిపోయింది.

నిర్మలను చూస్తున్నకొద్దీ కన్నీళ్ళు ఆగలేదు తను ఇవాళ నిజంగా కాలేజికి వెళ్తోందా? క్రొత్తస్నేహితులు. క్రొత్త వాతావరణం. క్రొత్తవు స్తకాలు అంతా క్రొత్తగా ఉంటుంది. ఇన్ని ఘనత్వరాలు వాళ్ళే చదివిన నిర్మల నన్ను మరచిపోతుంది. నాకన్నా ఒకమెట్టు పైకి ఎక్కుతుంది

"ఏమిటేనిద్రి పక్కమీద ఆలోచన చదువులేకపోతే ప్రొద్దున్నే లేవనక్కర లేదేమిటి" అమ్మ కేకేసింది.

లేచి పక్క ఎత్తాను. నిర్మల యింకా గుమ్మందగ్గరనుంచి కదలలేదు. ఎప్పుడు వైమవుతుందా? అని ఎదురుచూస్తోంది కాలేజు చిన్నవ్వుటనుంచి కాలోతిరిగిన నిర్మల ఒంటరిగా వెళ్ళిపోతోంది నేను రాకపోతే ఒక్కరోజుకూడా మ్యాంకి వెళ్ళేదికాదు. కాని ఇప్పుడు? నాతో సంబంధంలేకుండా నేను అసే ఒకమనిషిని ఉన్నాను అనే ధ్యాసశ్రేకుండాపాగిపోతోంది. నిర్మలతో నా అధ్యాయం ముగిసింది ఇక నేనింతే కాళ్ళనిచూసి సంతోషించడమే

అక్కయ్యా ఈ లెక్క చెప్పవా? తమ్ముడు అడిగాడు

'ఇప్పుడుకారుచాక్రికి చెబుతానులే" అని దోడ్లోకి నడిచాను. ఇదివరకు నిర్మల, అట్లాగే అడిగేది. "విజ్జి నాకి లెక్కఅర్థంగావడంలేదే కాస్తచెప్పవూ" అనేది

దానికి ఇప్పుడు అక్కర్లేదు. వాదగ్గర చదువుకున్న నిర్మల కాళ్ళా పైకి వెళ్ళిపోయింది నిర్మల తమ్ముడు వచ్చాడు మా యింటికి

"ఏరా మీ అక్కయ్య కాలేజికి వెళ్తోందా?" మా తమ్ముడిప్రశ్న ముని ముసిగా నవ్వాడువాడు వాడి నవ్వులో అంతులేని గర్వం తమ్ముడు ముఖంలో అడివ్రదు అవును నేమా చదువుకోవడానికి వెళ్తుంటె వాడూ నవ్వేడు. మా అక్కయ్య చదువుకుంటోంది అని గర్వంగా చెప్పుకునేవాడు. వాడికి ఆ ఉత్సాహంలేదు, ఆ ఆశలేదు

'ఓమా అక్కయ్యవెళ్తో దిరా. మరి మన ఊళ్ళో కాదుగా. బస్ మీద వెళ్తుందిట మనంకూడా ఎప్పుడు వెళ్తామో కదరా?" నిర్మల తమ్ముడు వదనంలో ఆశాలతలు ఆ చిన్న బుర్రలో భవిష్యత్తుపై ఎన్నో ఆలోచన్లు ఒకప్పుడుసేమా అంతే అనిపించింది కాళ్ళకై మెడలో నైతపోక్కుపుతో తెల్లని పలువలతో రోగుల మధ్యన సేవచేస్తున్న నా రూపాన్ని నేను ఎట్లా ఊహానోనని ఊహించుకుసేదాన్ని కాని ఇప్పుడు దానికంతా భిన్నంగా కూలిపోయిన గోడలా అందని వందయిపోయింది

గలగల వడివడిగా పారే సెలయేటికి అనకట్ట కడితే ఉడుకులెత్తే యౌవనపు పొంగుని ఆణచేస్తే పొంగేపాలపై నీళ్ళు చిలకరిస్తే పరుగులెత్తే గుర్రానికి కళ్ళెం వేస్తే ఎటాపుంటుంది? కాదతో గిలగిల లాడిపోతాయి. నేనూ అంతే

క్రిందటినంవత్సరంతుసమయానికిఅర్థం కాని ఆలోచనలు. ఊహాలూవాలు, అనికుల ప్రశంసలు 'నీకేమిటి అదృష్టవంతురాలవు నీవాళ్ళకైపై ఆసరవ్యక్తి దేవి పీఠం వేసుకుంది" స్నేహితురాళ్ళు మెచ్చికోలు ఏమిటి అదృష్టం ఎసి.ఎస్.ఎల్.సి.లో చదువు ఆ పేయట మా? చదువగల జ్ఞానముందని అనుపించుకుని చదువుకునే శక్తిలేకుండా పోవటమా? ముందువెనకల ఆలోచనలకూడా పేకమేడలు నిర్మించుకుని అవి సాగలేదని నిరాశతో క్రుంగిపోవటమా? ఏది అదృష్టం

'నాలోటితో అన్నకాళ్ళ ఇప్పుడు పాప కాలేజికి వెళ్ళటం లేదుటగా! అన్నీ ఉన్నా ఆ అదృష్టం ఉండాలమ్మా అటున్నారు ఆమాటు పేరంటానికి వెళ్లాను అమ్మ ఎన్నిసంభాషణలు ఎన్ని సానుభూతులు

ఏమిటమ్మా ఏమైనా పైకి చదువుతున్నావా? ఒకల్లాలిప్రశ్న

'అబ్బే చదవడం లేదండి"

అయ్యో అదేమిటమ్మా చదవకపోయావా? ఆసేయడం ఎందుకమ్మా? లేదండి కుదరదు బోళ్ళంత డబ్బు కావాలి పెనకకాళ్లు ఇంకా చదువుకుంటున్నారుగా? వా సమాధానం.

"హోస్లేమ్మా ఏం చేస్తాం? ఏ దోలే ఏ ఉంటే ఎంత బాగుంటుంది. ఎవరూ చెట్టు! అ కాయ అవిడ పొమకూతి

"నిజంగా ఈ ఆడళ్ళేమ్మ ఒక మహాపాపం - వీన్ని! పోనీ ఇంకా చదివిస్తామా బోళ్ళన్ని కట్నాలు పోయాలి అదీ ఇదీ కుదరాలంటే మన మధ్యతరగతి కుటుంబాలలో ఏం కాలి పడుస్తాయి పెనగ గింజలు నమల్తూ కాపకమ్మగారు పాగడీశారు

"అవునే జానకీ! అదీ నిజమే. ఏమ్మా విజయా మీ వాన్న ఏమన్నా సంబంధం చూస్తున్నాడా?

పిగ్గులో చచ్చినంత పనయింది. చదువు మానేయ్యగానే పెళ్ళి

"నాకు తెలీద డి" మెల్లిగా సమాధానం ఇచ్చాను

"ఆ చదువు ఉ కే ఎట్లాగో తప్పదులే. చదువు అయిపోయిం తరువాత కూడా ఎందుకు? ఇంకా తరువాత పిల్ల ఎదిగి రావడంలా! ఏదో ఆ మూడు ముళ్లు పడేయించి వాళ్ళింటికి వాళ్ళని పంపించేస్తే ఒక బరువు అన్నాతీరుతుంది. మళ్ళీ జానకమ్మగారి పెళ్ళిముచ్చట్లు

నేనేమీ సమాధానం చెప్పలేదు. కాని చెప్పలేనంత బాధపడిపోయాను నేనంత బరువుగా ఉన్నానా? మొన్న మొన్నటి వరకూ చిన్నపిల్లలా రొడ్డ మీద గంతులేస్తూ తిరిగిన నేను చదువు అయిపోగానే అంత భారంగా కనపించానా?

మళ్ళీ ఇంకొక ప్రశ్న.

"ఏమిటోయ్ నీ స్నేహితురాలు నిర్మల చదువుకుంటోందిటగా?"

నిర్మల చదువుకుంటే నేను చదువుకోవాలని ఎక్కడుంది? ఏ మి టి వీళ్ళ ప్రశ్నలు?

"అవునండి అది చదువుకుంటోంది" గాద్గదికంగా అన్నాను.

'అయ్యో పాపం నిన్న మొన్నటి వరకూ కలసి తిరిగావాయె. ఎంత బాధ పడుతున్నావో పోనిలే ఆ హం ది పరీక్షలు అవీ. ఏవో ఉన్నాయిగా అని కట్టుచ్చుగా? మళ్ళీ అవిదే ప్రశ్నించింది.

"కట్టాలను కుంటున్నానండి.కత్తానా లేదో చెప్పలేను ముందే ఆశ పెట్టుకో దల్చలేదు నేను

ఆ! వాటికి మాత్రం తక్కువ అవుతుందా జానకి? పుస్తకాలు ఫీ ఖలు అన్నీ మొదలేనాయె? ఈ మధ్య ఆడపిల్లలందరూ ఆలుపేదో నేర్చుకుంటున్నారుగా? అది పాసయితే లోళ్లంత జీతం కూడా ఇస్తారుట. అవును కానీ నిజయా! ఏమన్నా ఆ పైపు నేర్చుకుంటావా? ఆపైపు మాస్టారికి మీకు ఏదో చుట్టరికం ఉంది. ఏదో మనకి తగ్గట్టుగా జీతం అవీ మాట్లాడుతామ" సుందరమ్మగారు అడిగారు

ఆపైపుకి మా త్రం తక్కువ అవుతుందని కాలోలు తనిదే అంచనా! అనలు ఇంకా మా యిం ట్లో ఆ ప్రస్తావన రాలేదు.

చీ ఛీ, ఆపైపెందుకండీ పది మంది మొగాళ్ళలో కూర్చుని ఆ ఉద్యోగం చెయ్యకపోతే ఏం పరవాలేదు లేండి. అంతగా ఉద్యోగం చెయ్యాలనుకుంటే ఒక టీచరుగా చేర్తే సరి ట్రైనింగ్‌కి వెళ్తే జాళ్లే కొద్దిగా ఇచ్చి నేర్చుకారట నిశ్చితంగా ఆడపిల్లలమధ్య గడపవచ్చు ఏదో ఆ పెళ్ళి సమయంవస్తే అదే సరిపోతుంది" ఒక పంకుచితురాలి సమాధానం.

కుండలో ఉన్న అన్నం కుండలో ఉండాలి మన కడుపునిండాలి. అన్నట్లు ఇంట్లోంచి బయటకి కదలకుండా మొగాళ్లతో మాట్లాడకుండా ఉండాలి.ఉద్యోగం రావాలి అంటే ఎట్లా గ మ్మా" తన సలహాని అంతంతగా తిని పారెయ్యటంతో చిన్నబుచ్చుకుంటూ అన్నారు మందరమ్మగారు.

వాళ్ళు ఒకళ్ళమాటలకి ఒకళ్లు అంత కోపం తెచ్చుకుని బాధపడుతుంటే వాళ్ళందరి మాటలకి నేనెంత బాధపడుతున్నానో వాళ్ళు ఆలోచించినట్లు లేరు

"ఇప్పటి నుంచి ఆ ఉద్యోగాలేమిటండి అందులో కూరుకుపోతే మళ్ళీ ఎప్పుడు నిముక్తి? ఏదో చదువుకోవాలెగాని చదువుకునే ఆడపిల్లలు ఉంటే ఒకపూట అన్నం మానేసి అయినా చదువుకోవాలి నేరయితేనా ఏమైనా సరే చదివించేదాన్ని, మా అమ్మాయిలకి చదువు అంటుకుంటా పోయిందేకాని చదువుకుంటే మాత్రం ఆపించేదాన్ని కాదు" లక్ష్మి వాళ్ళమ్మ అందుకుంది

అవిడకి బాగా చదువుకునేవాళ్లంటే ప్రాణం అవిడ నరనరాలు తగ్గిట్టు వాళ్ళమ్మాయిలు వట్టి మొద్దులైనా కూడ కాని వచ్చిన చిక్కేమిటంటే అందరూ తలా ఒకటి సజెస్టుచేసే వాళ్లు కాని సహాయం చెసే వాళ్లు లేరు అయినా జాళ్ళావరూ నాకు సహాయంచెయడానికి అన్నీంచింది

"ఎందుకులెండి అవన్నీ మనం చెప్పే వాళ్ళమే కాని చేసే వాళ్ళం కాదుగా ఇదంతా వాళ్ళమ్మా వాళ్ళు ఆలోచించుకోవలసింది. మనం ఎన్నయినా చెబుతాం" సుందరమ్మగారు లేచినుబ్బింది

అందరూ సానుభూతిగా ఒకసారి తలపంకించి చూచి వెళ్ళిపోయారు. బైటికి వెళ్తే ప్రతి వాళ్లూ అడగటమే. నువ్వు చదువుకోవడం లేదా? అని ఎందరికి సమాధానం.

ఒక్కొక్కప్పుడు ఏ డు పు పొ ర్లి పోయేది. మళ్ళీ చదువూ, వ రీ క్ష లు ఎంత బాగుంటుంది. ఎ వ రూ కూడా మునిలావాడే వ ంట్లో శక్తి లేనట్లుగా ఉన్నాడు మంచును కూడా తొలగించలేని బలహీనంగా ఉన్నాడు. "అతడ్ని విల్చి కాస్త టీ యిస్తే బాగా ఉటుందేమో" అనుకుంటూ మార్టిన్ చేతిలోని పని విడిచి తొందరగా టీ తయారు చేశాడు. తర్వాత తలుపు తీసి స్టెపాంచ్‌ను లోనికి ఆహ్వానించాడు "దేవుడు నిన్ను రక్షించుగాక! బానలాలన్నీ నొప్పులుగా వున్నాయి" అంటూ స్టేపాంచ్ లోనికివచ్చి శరీరం మీద ఉన్న మంచును దులుపుకుంటూ - వణుకుతూ పడేందుకు సిద్ధమైనాడు.

'తొందరపడకు— వి శ్రాం తి గా కూర్చుని ఒక కప్పు టీ త్రాగండి." అన్నాడు మార్టిన్.

స్టేపాంచ్ టీ త్రాగాడు అతడు టీ త్రాగుతుంటే, మార్టిన్ కిటికీలో నుంచి బయటకు చూస్తున్నాడు.

"యిప్పుడు ఎవరైనా వస్తారా?" స్టేపాంచ్ ప్రశ్నించాడు

"నీకు చెప్పలంటే నా మో షీ గా ఉన్నది యిప్పుడు ఎవ్వరైనా వస్తారని కాదు గత రాత్రి నేను పడోవిన్నాను అది నా మనస్సును పేరిస్తున్నది అది కలయో భ్రమో నాకు తెలియటంలేదు. గత రాత్రి క్రీస్తును గురించి చదువుతున్నాను. అతడు పడిన బాధలు నన్ను ఎంతగానో కదలించి వేసినాయి బహుశ అవన్నీ మీరు వినేఉ టారు-చెప్పండి." అన్నాడు మార్టిన్ "నిజాన్ను గాని నాకు చదువు రాదు " "నే చదివినది చెబుతున్నాను ఆ క్రీస్తుదేవుడు భద్రీయింటికి పోతే మర్యాదతో అదరంగా అదరించలేదు అట్టి సంఘటన నాకు సంభవిస్తే నేనేమిచేసేవాడ్ని"తన రక్షగా అనుకుంటుంటె ఎవ్వరో పిలుస్తున్నట్లు వినిపించింది. "నేను రేపు వస్తాను " అన్న శబ్దం వినపడ్డది అది నా మనోఫలకంలో నాటుకు పోయింది. నే చెప్పటానికి సిగ్గుపడుతున్నా ఆ భగవాన్ యిచ్చటకు వస్తారనుకుంటూ నిరీక్షిస్తున్నాను " అన్నాడు మార్టిన్.

స్టేపాంచ్ గ్లాసులో మం కొంచె టి పోసి త్రాగమన్నాడు "ఆ క్రీస్తు దేవుడు ఎవ్వరినీ ద్వేషించకుండా ఈ లోకంలో ఎట్లా సంచరించాడు-సామాన్య ప్రజలతో కలిసి మెలిసి తిరిగాడు-మనలోటి పాపుల నుంచి శిష్యులను త యా రు చేశాడు ఎవ్వరైతే గర్వపడతారో వారు పతనం చెందుతారు శీలసంపదతో దయగావుండే వారు గొప్ప కీర్తి గడిస్తారు మానవ జాతికంతా వారుగా సేవచేయాలి అంటూ ఆ క్రీస్తు బోధించాడు" అన్నాడు మార్టిన్.

ఈ మాటలు చెవుతుంటే స్టేపాంచ్ టి సంగతి మరచిపోయినాడు అతడు మునిలావాడు మళ్ళంగా దుఃఖంవస్తుంది ఇదంతా వింటుంటే. స్టేపాంచ్ చేతి ద్వయం నుంచి అశుధారలు కారుతున్నాయి.

"టీ త్రాగండి!"అన్నాడు మార్టిన్

స్టేపాంచ్ కృతజ్ఞత చెప్పుకుని లేచాడు.

"ఎప్పుడూఇక్కడ మీకు ఆదరణ అలిస్తుంది. మరొకసారి పిలుచుచుకొని రండి నాకు అతిథిగా ఉన్నందుకు సంతోషంగా ఉన్నది"అన్నాడుమార్టిన్.

స్టేపాంచ్ వెళ్ళిపోయినాడు, మార్టిన్ టీ త్రాగాడు

క్రీస్తుచెప్పిన సిద్ధాంతాలను గురించే మార్టిన్ ఆలోచిస్తున్నాడు. క్రీస్తు కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. ఇద్దరు సైనికులు వెళుతున్నారు. తర్వాత ఇంటి ప్రక్కన ఉన్న ఇంటి యజమాని వెళ్లుతున్నాడు రొట్టెలు అమ్ముకునేవాడు కూడా వెళ్లుతున్నాడు వీళ్ళందర్ని మార్టిన్ చూస్తున్నాడు కొంత సేపటికి ఒక స్త్రీ వెడిపోయిన చెప్పులు తీసుకొని ఆ దారిని పోతున్నది ఆకాశానికి పేదరాలుగా ఉంది. చలిలో బిడ్డ ఉన్నది శరీరంమీదఉన్న గుడ్డలన్నీ చినిగిపోయి మాసిపోయి అసహ్యంగా ఉన్నాయి. చంకనఉన్న బిడ్డ ఏడుస్తున్నది. ఆమె సముదాయిస్తున్నది కిటికీలోంచి ఆమెను చూసాడు వెంటనే లేచి ఆమెను లోనికి ఆహ్వానించాడు ఆమె ఆశ్చర్యపడి మార్టిన్‌తో లోనికి వచ్చింది.

"ఆ స్టూల్ దగ్గర కూర్చుని చలికాచుకోమ్మా—బిడ్డకు పాలు యివ్వమ్మా" అన్నాడు మార్టిన్

"నా దగ్గర పాలులేవు. ప్రొద్దువట్ల నుంచి ఇంతవరకు తింటేతినలేదు." ఆమె చంటిబిడ్డకు పాలు ఇచ్చుటకు ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

మార్టిన్ ఒక పళ్లెంలో రొట్టెను తెచ్చాడు అందులోంచి కొంత పులుసు పోశాడు బల్లమీద పెట్టి "తలితిర్చు కోమ్మా-బిడ్డను పాలతేతియ్యి నేను నిముదాయిస్తాను నాకు తెలుసు " అన్నాడు ఆమె రొట్టెను తినుట కారంభించింది మార్టిన్ బిడ్డను పక్కమీద పరుండబెట్టుకొని పక్కనే కూర్చున్నాడు బిడ్డనోటిలో వేలు పెట్టాడు కొరకకుండా మాత్రం చూచుకుంటుటున్నాడు. ఆమె రొట్టెను తింటూ మాటాడుతూ ఆమెసంగతి తెప్పించింది

"నేనొక పైనికుని భార్యను ఎనిమిది మాసాలక్రితం భర్తను ఎక్కడకో పంపారు యింతవరకు వారిజాడ నాకు తెలియలేదు నేను కొంతకాలం వంటమనిషిగా పనిచేశాను అప్పుడే బిడ్డ పుట్టింది అయింటివారు మా ఇద్దరను పోషించలేక పంపివేసినారు మూడు మాసాలమంచి పని దొరకక అవస్థ పడుతున్నాను నా దగ్గరఉన్న డబ్బంతా ఖర్చయి పోయింది నాకు తెలిసిన స్నేహితులాలు పనిచూపించుతానంటే వచ్చారు. అదీ లాభంలేక పోయింది

మార్టిన్ జాలిపొందాడు. తన దగ్గర ఉన్న పాత కోటును యిచ్చాడు ఆమె సంతోషపడ్డది దేవుడు నిన్ను కాపాడుగాక ఆ దేవుడే నన్ను నా బిడ్డను యిక్కడకు పంపించాడు. లేనియెడల నా బిడ్డ నాకు దక్కి వుండేది కాదు " అన్నది ఆమె

"అది నిజమే. ఆ దేవుడే నన్ను ప్రోత్సాహించాడు." అంటూ తనకు కలిగిన కలను గురించి ఆమెకు చెప్పాడు అందులో క్రీస్తుదేవుడు వస్తానన్నాడని కూడా చెప్పాడు

"ఎవ్వరికి తెలుస్తుంది? అన్ని సంగతులు జరుగుటకు అవకాశముంటుంది." ఆమె అంటూ మార్టిన్‌కు కృతజ్ఞత చెప్పి వెళ్ళింది.

ఆమె వెళ్ళిన తర్వాత మార్టిన్ భోజనం ముగించుకొని తన పనిలో నిమగ్నుడై వాడు కానిఅతని ధ్యానంకాకిటికీవైపే ఉన్నది. దానిమీద నీడపడిన ప్పుడల్లా తలెత్తి చూచేవాడు కొంత సేపటికి ఒక ముసలావిడ యాపిల్ బుట్ట పట్టుకొని కిటికీ ఎదురుగా నిలబడ్డది. ఆ బుట్టలో కొద్దిగా యాపిల్స్ ఉన్నాయి. ఆమె బుజాపై వేసుకున్న పుల్లల గంపా ఉన్నది అది బరువుగా ఉంటూన మార్టిన్‌కుప్రయత్నం చేస్తున్నాది పండ్లబుట్టను ప్రక్కగా పెట్టి నడుంకుట్టు న్నది అనిమయంలో ఒక పిల్లవాడు రివ్వునవచ్చి యాపిల్ తినికొని పారిపోవుటకు ప్రయత్నించాడు. వాడ్ని పట్టుకొని గుంజుతున్నాది వాడు తప్పించుకొనుటకు ఆమెను గుంజుతున్నాడు. చివరకు వాడిబుట్టు చిక్కించుకొని నిలబెట్టింది వాడు పెద్దగా అరచాడు. అదిచూచి వెంటనే మార్టిన్ ఆక్కడకు పరుగెత్తాడు "నేను తీసికోలేదు. నన్నెందుకు కొట్టావు?" అంటూ పిల్లవాడు ఏడుస్తున్నాడు

వాళ్ళిద్దరిని విడిపించాడు మార్టిన్ ఆపిల్లవాని చేతిని తీసికొని "అబ్బా. వాడ్ని పోని తమించు" అన్నాడు.

"వాడ్ని పోలిసులకు అప్పగిస్తాను. వాడికి పాఠం చెప్పాలి' అన్నది

"వాడ్ని పోనీఅవ్వా ఇకముందు చేయడులె - క్రీస్తుకోసమైనా వాడ్ని వదలివెయిఅవ్వా" అంటూ మార్టిన్ ప్రతిమలాడాడు.

అవ్వ అంగీకరించింది. పిల్లవాడు పరుగెత్తుటకు సిద్ధపడ్డాడు కానిమార్టిన్ వాడ్ని రోనివ్వలేదు "అవ్వకు క్షమార్పణ చెప్పు నీవు యాపిల్ తిస్తుంటే నేను చూశాను. ఇకముందు చేయనని చెప్పు" అన్నాడు మార్టిన్

పిల్లవాడు ఏడుస్తూ క్షమార్పణ కోరాడు మార్టిన్ ఒక యాపిల్ తిని బానికిచ్చాడు జాని ఖరీదు యిస్తానని చెప్పాడు

"ఈ కొంటె కుక్కలను దండించాలి. బుద్ధివచ్చేటట్లు చెయ్యాలి." అన్నది కోపంగా

"మానవమాత్రులం మనం అరకంగా అనుకుంటాం. దేవుని మార్గం వేరుగా ఉంటుంది ఒక యాపిల్ దొంగతనం చేసినందుకు వాడ్ని శిక్షిస్తే మనం నిత్యాదేవే పాపాలకు ఎవరు శిక్షించాలి?"

ఆ మునిలి అవ్వ మాట్లాడలేదు. ఒక నీతి కథను చెప్పాడు. అవ్వా పిల్లవాడు ఆ కథ విన్నారు "మనం క్షమించాలి. లేకపోతే దేవుడు మనలను క్షమించడు. అందరిని క్షమించాలి అందులో ఈ పిల్లవాడ్ని తప్పక క్షమించాలి." అన్నాడు మార్టిన్

"అది నిజమే. అయితే ఈ కుక్కలంకలంకా బొత్తిగా చెడిపోతున్నారు." అన్నది అవ్వ

"అందుకే పెద్దవాళ్ళమైన మనం మంచి మార్గాలు చేయాలి." అన్నాడు మార్టిన్.

"అదే నేను చెబుతున్నాను. వాకూ ఏడుగురు ఉన్నారు ఆ కాపోయి ఒక కూతురు మాత్రం మిగిలింది వాకు మునిమనుమలు ఉన్నారు. నాకు శక్తి లేకపోయినా వారికోసమే కష్టపడుతున్నాను. వాళ్ళంతా సన్నెంతగానో ప్రేమిస్తారు 'అమ్మమ్మా అమ్మమ్మా' అంటూ నవ్వుతూ కౌగిలిలు కొట్టుకూ నా చుట్టూ చేరుతారు" అంటూ ఆమె కథ చెప్పింది ఇదంతా విన్న పిల్లవాడు మునిలమ్మకు సహాయ పడుటకు సిద్ధపడ్డాడు తన కష్టాలెంచిని వాడికిచ్చింది. ఇద్దరూ కలిసి ప్రయాణం సాగించారు. మార్టిన్ వారివైపే చూస్తూనిలబడ్డాడు.

వారు వెళ్ళిన తర్వాత మార్టిన్ యింటికి తిరిగివచ్చాడు తనపని మొదలు పెట్టాడు. ప్రొద్దుగ్రుంకింది దీపం వెలిగించాడు తిరిగి బూట్లు కుట్టడం ప్రారంభించాడు. ఆ పని ముగించిన తర్వాత చదువు ప్రారంభించాడు. ఆ పుస్తకం తెరిచేటప్పటికి క్రితంరోజు పెట్టుకొన్న గుర్తుగా మరొక పేజీ వచ్చింది. ఇంతలోకే తనకు వచ్చిన కల గుర్తుకువచ్చింది ఆలోచిస్తుండగానే ఒక శబ్దం వినిపించింది అడుగుల చప్పుడు వినిపించింది. చీకట్లో మూలగా ఎవ్వరో ఉన్నట్లు తోచింది. "మార్టిన్. మార్టిన్ నే నెవ్వరో నీకు తెలియదా?" అటూ అతని చెవిలో శబ్దం ఎనిపించింది

"ఎవ్వరు వారు?"అన్నాడు మార్టిన్.

"నేనే" అన్న శబ్దం వినిపించింది. చీకటిగా ఉన్న మూలనుంచి స్టేపాంచ్ వచ్చి చిరునవ్వుతో నవ్వి మే మం వలె మాయమైనాడు.

"నేనే" తిరిగి శబ్దం వినిపించింది ఆ చీకటి మూలనుంచి ఒక స్త్రీ బిడ్డనెత్తుకుని వచ్చి చిరునవ్వునవ్వి అదృశ్యమైనది.

"నేనే" మరల వినిపించింది మునలమ్మ యాపిల్‌తో ఉన్న పిల్లవాడు కనపడి నవ్వుతూ మాయమైనాడు

ఈ దృశ్యాలకు మార్టిన్ ఆత్మానందపడ్డది వెంటనే కళ్ళజోడు పెట్టుకుని పుస్తకం చదవటం ప్రారంభించాడు ఆ పేజీ పైభాగమున ఈ క్రింది విధముగా వ్రాసి ఉన్నది

"నాకు ఆకలిగా ఉంటే ఆహారం పెట్టావు నాకు దాహంవేస్తే పానీయం ఇచ్చావు నేను అపరిచితుడను అయినా నన్ను ఆహ్వానించావు "

ఆ పేజీ అడుగున వ్రాసివున్నమాటలు "వారి అవసరాలను తీర్చి కాపాడటం నాకు సేవ చెయ్యటం వంటిది "

తన కల నిజే చిందని మార్టిన్ అర్థం చేసుకొన్నాడు అందరిని కాపాడే ఆ పరమాత్ముడు అరోజు తనదగ్గరకు వచ్చాడనియు ఆహ్వానించిన దకు సంతోషపడ్డాడు దీనులకు సేవచేయుట పరమాత్ముని సేవచేయటమనే నీతి ఈ కథానికతలవ కెలియును.

ప్రేమ స్వరూపమే భగవంతుడు

(శేష పేజీ తరువాయి)

వాదగ్గరకువస్తే. నేను కూడా అట్లాగే ప్రవర్తిస్తానా!" అనుకుంటూ మార్టిన్ నిద్దురపోయినాడు.

"మార్టిన్!" ఎవ్వరో చెవిలో పాడాతున్నా చెప్పుతున్నట్టుగా ఒక